

VIERA, NÁDEJ A LÁSKA

Rodinná katechéza 117-2019 (684)

www.inky.sk

týždeň po 29. 12. 2019

„Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa! Neurobíš si modlu ani nijakú podobu toho, čo je hore na nebi, dolu na zemi alebo vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať a ani ich uctievať!“ (Ex 20, 2-5). „Je napísané: ‚Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jedine jemu budeš slúžiť.‘“ (Mt 4, 10)

BOŽIE SLOVO:

(1 Kor 13,12-14,1)

Čítanie z Prvého listu sv. apoštola Pavla Korint'anom: *Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný.* ¹³ *A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri; no najväčšia z nich je láska.* ¹ *Usilujte sa o lásku, dychtite po duchovných daroch, zvlášť aby ste prorokovali.* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA (KKC 2087-2094; 153-155)

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 417, 418, 419)

Kresťanstvo pozná tri tzv. „božské čnosti“, pretože nás vzťahujú k Bohu: vieru, nádej a lásku. Veriť Bohu, dúfať a nádejať sa v to, čo prisľubuje a milovať Ho, aj to, čo sľubuje a ponúka. Sú božské ešte aj z ďalšieho dôvodu: že sú totiž Božím darom, dielom Božej milosti. Niekedy to nechápeme – a napríklad o neveriacich ľuďoch rezignovane hovoríme: No čo už, viera je dar a im ho Pán Boh (ešte, zatiaľ) nedal... Ale nie je to tak. Katechizmus hovorí o viere toto: „*V úkone viery ľudský rozum a ľudská vôľa spolupracujú s Božou milosťou.*“ (KKC 155) Najprv teda Boh prichádza a dotýka sa ľudského srdca svojou milosťou – a túto milosť udeľuje úplne všetkým ľuďom, každému jednému človekovi bez rozdielu, pretože Jeho vôľa je, aby „*poslušne uverili všetky národy.*“ (Rim 1,5) Na toto vnútorné pobádanie a volanie – dnes o ňom hovoria psychológovia ako o vnútornom vrozenom sklone človeka byť veriacim, byť náboženskou bytosťou a vstupovať do vzťahu s Bohom – musí človek odpovedať, tak alebo onak: prijatím Boha a uverením Bohu, alebo odmietnutím Boha a neuverením Bohu. Ak človek toto Božie volanie prijme a pohnutý Božou milosťou uverí Bohu, koná tak svoj vlastný „*vedomý a slobodný ľudský úkon.*“ (KKC 180) Táto zatiaľ ešte len ľudská viera je porozumením i ľudskou istotou na základe faktov a poznania i vnútornej túžby, ktorú po Bohu máme. Ale potom prichádza to najlepšie: „*pomáhajúca Božia milosť a vnútorná pomoc Ducha Svätého, ktorý by pohol srdce a obrátil ho k Bohu, otvoril oči mysle a dal, všetkým pocit šťastia zo súhlasu s pravdou a z viery v pravdu.*“ (KKC 153) Vďaka nej sa viera stáva božskou: vnútornou istotou, takou, akú by sme si my sami nemohli nikdy a nijako dať a ktorá je odpoveďou Boha na náš vlastný úkon viery. Najprv teda Boh svojou milosťou volá a láka dušu k sebe. A potom, keď na základe tohto volania i na základe rozumu, poznania a faktov uveríme Bohu, Boh vezme túto našu ľudskú vieru do svojich rúk a pretaví ju na *božskú čnosť viery*, hlbokú a nadprirodzenú istotou v našom vnútri. A takto to je nielen u viery, ale aj u nádeje a aj u lásky. U všetkých troch.

Viera sa týka hlavne Boha a Jeho Kráľovstva, do ktorého nás Boh pozýva. Verím a dôverujem Bohu. Verím, že to, k čomu ma Boh volá, je pre mňa to najlepšie. Verím, že Kráľovstvo, Nebo, do ktorého ma Boh povoláva, je tou najlepšou a najväčšou vecou, aká jestvuje. Preto kladiem Boha na prvé miesto v mojom živote a milujem Ho „*z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily.*“ (Mk 12,30) Preto „*hľadám najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť.*“ (porov. Mt 6,33) pretože žiadne iné dobro sa mu nevyrovná a ak by som čokoľvek uprednostnil pred Bohom a pred Nebom, bola by to pre mňa vždy len strata, škoda, pohroma.

Nádej sa týka mojej schopnosti Nebo dosiahnuť a zbožštit' sa v Bohu: „*Keď sa Boh zjavuje a volá človeka, človek nemôže na Božiu lásku plne odpovedať svojimi vlastnými silami. Musí dúfať, že Boh mu dá schopnosť opätovať jeho lásku a konať podľa prikázani lásky. Nádej je dôveryplné očakávanie Božieho požehnanie a oblažujúceho videnia Boha. Je to aj obava uraziť Božiu lásku a privolať na seba trest.*“ (KKC 2090). Dôverujem v to, že Boh mi naozaj „*dal moc stať sa Božím dieťaťom*“ (porov. Jn 1,12) a teda v sile Jeho milosti, v sile Jeho Ducha, ktorého som dostal, ja naozaj *môžem* toto všetko získať a „*zmocniť sa večného života*“ (porov. 1Tim 6,12), do ktorého som Bohom povolaný. Viera hovorí: verím, že to stojí za to. Verím, že môžem dôverovať Bohu. Nádej potom hovorí: Ja verím, že môžem, verím, že Boh mi dal silu a schopnosť dokázať to a vojsť do Neba, zbožštit' sa v Bohu. Hriechom proti nádeji je *zúfalstvo*, kedy „*človek prestáva dúfať, že dostane od Boha osobnú spásu, pomoc, aby ju dosiahol, alebo že dostane odpustenie svojich hriechov.*“ (KKC 2091) a potom jeho opak, trufalá *opovázlivosť* – kedy sa spolieham na Božie milosrdenstvo a myslím si, že ma Boh sám spasí bez toho, aby som sa ja sám obrátil a zmenil svoj život; alebo si myslím, že Božiu pomoc k spásu nepotrebujem, stačí mi moja snaha, dosiahnem ju vlastnou silou.

Z viery a nádeje sa rodí **láska**, ktorá je *túžbou*: rozhodnutím vôle celou svojou silou sa primknúť k Bohu, Jemu jedinému slúžiť, Jeho jediného poslúchať, po ňom jedinom prahnúť a upnutie sa celou svojou vôľou k Nebu a k svätosti ako k jedinému zmyslu a cieľu svojho života. Bez lásky nemá ani viera ani nádej zmysel (1Kor 13,1-3), pretože práve láska je uskutočnením spásy.

DO PRAXE:

O vieru, nádej i lásku sa treba starať. O viere katechizmus hovorí: „*Prvé prikázanie od nás žiada, aby sme rozvážne a bedlivo pestovali a chránili svoju vieru a odvrhli všetko, čo je proti nej*“ (KKC 2088) a pokračuje: „*Proti viere možno hrešiť rozličnými spôsobmi: Dobrovoľné pochybovanie o viere zanedbáva alebo odmieta považovať za pravdivé, čo Boh zjavil a Cirkev predkladá veriť. [...] Ak sa pochybovanie pestuje vedome a dobrovoľne, môže priviesť k zaslepenosti ducha.*“ Zdravá skepsa, pochybovanie, kritické

myslenie je dobrá a v kresťanstve veľmi dôležitá vec. Ak už ale v niečom dospějeme k jasnej istote – a presne toto sa kresťanstva týka – potom už nie je na mieste ďalej pochybovať a váhať prijať to, čo je isté, spoľahlivé a vekmi overené. Ak, tak len na vlastnú škodu, dokonca až zatratenie. Toto často vidíme u ľudí, keď o Bohu a náboženstve hovoria: „A, ktovie ako to je... to nikto nevie...“ – ale nie preto, že by mali dôvod pochybovať, ale preto, že sú leniví nasledovať Boha a Jeho prikázania. „*Nevera je nedbanlivosť o zjavenú pravdu alebo dobrovoľné odmietnutie súhlasu s ňou.*“ (KKC 2089) Ak sa dobrovoľne nestarám o to, aby som rástol v poznaní a viere, ak sa uspokojím s tým, čo ma naučili vari kedysi pri prvom svätom prijímaní a ďalej už nerastiem vo viere ani v duchovnom živote, tiež sa ťažko prehršujem voči Bohu a riskujem zatratenie. Z tejto *nedbanlivosti* potom plynú tri ničivé postoje: „*Herézou je tvrdošijné popieranie, po prijatí krstu, nejakej pravdy, ktorú treba veriť božskou a katolíckou vierou, alebo tvrdošijné pochybovanie o nej; apostáza je úplné odvrhnutie kresťanskej viery; schizma je odmietnutie podriaďiť sa rímskemu pápežovi alebo odmietnutie spoločenstva s členmi Cirkvi.*“ (KKC 2089) Ak teda popieram to, čo Cirkev spoľahlivo a s Božou autoritou učí – aj to je, žiaľ, bežný jav medzi ľuďmi v kostole, ktorí často odmietajú niektoré časti viery či praxe Cirkvi! – tak som bludár a heretik a ak to robím tvrdošijne a verejne, môže to viesť až k oficiálnemu vylúčeniu z Cirkvi (čiže exkomunikácii).

UVAŽOVANIE:

Starám sa o to, aby som rástol vo viere? Ako? Pestujem v sebe nepodložené pochybnosti o veciach, ktoré sú isté a overené a tvoria poklad viery Cirkvi? Popieram či odmieta niektoré časti viery a učenia Cirkvi – miesto toho, aby som, ak im nerozumiem, odstránil nejasnosti, porozumel im a prijal ich? Cieľavedome budujem svoju vieru, nádej, lásku? Nepestujem v sebe *beznádej* ale ani *opovázlivosť* „Ved' sa už nado mnou nejako Pán Boh zmiluje?“ Túžim a dychtím po Bohu? Po Nebi?